

GAZETA

Wielkiego

Xięstwa

POZNAŃSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornej *W. Dekera i Spółki.* — Redaktor: *A. Wannowski.*

N° 177. — W Czwartek dnia 1. Sierpnia 1833.

Wiadomości zagraniczne.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy, dnia 28. Lipca.

W imieniu N. Mikołaja I., Cesarza wszech Rosyji, Króla Polskiego etc. etc. etc.

Rada Administracyjna Królestwa.

Mając sobie przedstawione, że osoby, których majątki mają uleść sekwestrowi albo konfiskacie, pozeznawały już po rewolucyi akta sprzedaży, obciążenia i inne akta alienacyi, nim takowe dobra w sekwestr rządowy zostały zajęte; — zważając przytém, że na zasadzie postanowienia Namiestnika w Królestwie pod dniem 13/25. Kwietnia r. z. wydanego, unieważnione zostały wszelkie akta w czasie rewolucyi dokonane, a nieważność ta tém bardziej do aktów, już przez osoby za granicę zbiegłe zeznanych, rozciągać się powinna,

Rada Administracyjna Królestwa w dalszym ciągu swego postanowienia z d. 2/14. Września 1832. roku, stanowi:

Art. 1. Wszelkie akta i umowy względem majątków ulegających sekwestrowi albo konfiskacie, sporządzone podczas rewolucyi lub po rewolucyi przez osoby, bądź z pod amnestyi wyłączane, bądź z niej niekorzystające

i za granicę zbiegłe, mocą niniejszego postanowienia unieważnione zostają.

Art. 2. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw umieszczone być ma, wszystkim Kommissyom rządowym, w czém do której należy, poleca się.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej, dnia 27. Czerwca (9. Lipca) 1833. r.

(Tu podpisy.)

G r e c y a.

Z Nauplii, dnia 7. Czerwca.

W skutek amnestyi wydanej w rocznicę urodzin Króla Ottona, wyborowa część wojska nieregularnego, które się udało do Turcyi, wróciła do Grecyi.

Pan Caraugia ma się udać w zleceniach rządu greckiego do Paryża, Londynu i Petersburga.

T u r c y a.

Z Konstantynopola, dn. 22. Czerwca.

Sułtan mocne powziął postanowienie wejść z Rosyją w związek jak najściślejszy. Słychać, iż ułożony jest projekt do konwencyi którą W. Porta zawrzeć ma z tém mocarstwem i który tylko do zupełności swojej potrzebuje potwierdzenia N. Cesarza Mikołaja. Konwencya ta stanowi rodzaj traktatu zaczepnego i odpornego, mocą którego obiecana została wzajemna pomoc w razie zaczepki zewnętrznej, a oraz

zabezpieczone zostało danie pomocy, za poprzedniczem wezwaniem, w przypadku niespokojności wewnątrz kraju. Ratyfikacja traktatu tego przybyć ma wkrótce z Petersburga. Admiral Roussin wysłał kuryera do Paryża; tyczy się to zapewne niniejszej wiadomości. — Ibrahim ciągle jest zajęty cofaniem się. Mehemed Ali uzyskał czego rządał. Okazuje on ciągle wstręt od wszelkich związków traktatowych i tylko przez materialne korzyści stara się wciągnąć w interes swój jedno lub drugie mocarstwo. Jeśli dotąd szczególniejszemi usiłował zaprzyjaźnić się z Francuzami, nadając im w handlu z Egiptem wielkie korzyści i prerogatywy, dziś łatwoby się stać mogło, iżby miejsce, które zajmowali Francuzi, zajęli teraz Anglii.

Królewicz bawarski następca tronu, odwiedził dnia 16. b. m. obóz rossyjski, i udał się do Internuncjusza austriackiego, który w tym samym dniu dał dla niego świetny bal, faierwerk i t. d. Wspomniany Królewicz był dnia 21. b. m. przedstawiony Sultanowi, który dał mu w upominku swój wizerunek, drogiemi brylantami wysadzany.

W ł o c h y.

Z Rzymu, dnia 9. Lipca.

(Gaz. Powsz.) Wedle pogłoski zajmuje się Kardynał Gamberini, Sekretarz stanu dla spraw wewnętrznych, znacznymi reformami w organizacyi krajowej i czekamy tu dla rozmaitych odnóg służby publicznej nowych ustaw. Pracują podobnie nad dokładną statystyką państwa kościelnego. Mianowania dla nowo ustanowionej Prefektury budowy dróg i kanałów już nastąpiły. Monsignor Serafini został Prezesem onej. Z dwóch mianowanych Radców mieszkańcy stolicy nie kontenci. Przy każdej sposobności sprawdzają się słowa które niegdyś przy podobnej okazji Pius VII. wyrzekł: mi mancana le braccia (zbywa mi na zdolnych ramionach).

Zniwo wypadło tu jak najlepiej; wszystkie gatunki zboża i owoców udały się lepiej i obficie niż od kilku lat; rokuje także obecny stan drzew oliwnych zyzną jesień oliwną. Upały dotychczas nie były wprawdzie zbyt wielkie, nie przechodząc nad 27 gradusów, ale tym uciemieźliwszy scirocco, wiejący z małemi przerwami już od pierwszych dni Maja. Wszakże stan zdrowia tego roku nadzwyczaj pomyślny. — Wedle pogłosek, krążących tu z prowincyi, zbiegostwo w nowo uformowanych pułkach szwajcarskich coraz bardziej się zageszcza. Odebrawszy swoje naręczne, zmykają wszyscy jak mogą. Ponieważ względem tych wojsk nie zawarto pewnych układów z Szwajcaryą,

owszém, ponieważ się składają z samych zawerbowanych, trudno ziemu temu zapobiedz.

Z dnia 11. Lipca.

Diario di Roma umieścił następujący list prywatny z Syrakuzy pod dn. 25. Czerwca: „Okręt przybyły z Goletta przywiózł wiadomość, iż w Tunis wybuchnęło powstanie, w którym Dej został oddalony od rządu, a nawet miał utracić życie.

N i d e r l a n d y.

Z Hagi, dnia 21. Lipca.

Xiążę Henryk, trzeci syn J. K. M. Xcia Oranii, z podróży swojej morskiej powrócił do tutejszej stolicy. Xięcia Oranii z dwoma starszymi synami czekają tu dzisiaj; mają oni być przytomni obrządkowi chrztu nowo narodzonego Xięcia, syna J. K. M. Xięstwa Fryderyk. Przy dworze równie jak w kościele Ś. Jakóba czynią przygotowania do tej uroczystości, której programat już wyszedł.

Dowódca okrętu liniowego „de Zeeuw“, Kapitan marynarki Ryk. otrzymał od N. Cesarza Rossyjskiego order Ś. Stanisława.

N. Królowa Bawarska zwiedzi wkrótce wody w Scheveningen, gdzie pomieszkanie dla niej już przygotowano.

Dnia 17. m. b. zawinęła do Helder Cesarsko-Rossyjska fregata „Castor“ z Kronstadu z Hrabią Kotuzowem i rodziną jego na pokładzie. Hrabia zabawi przez czas niejaki w Niemczech nad Renem.

B e l g i a.

Z Bruxelli, dnia 18. Lipca.

Tutejszy Sąd Najwyższy wojskowy wydał wyrok w sprawie o zaburzenia, które zaszły w Antwerpii, iż niema żadnego powodu do dalszego postępowania przeciw oddanym pod Sąd, Kommendantowi placu Panu Guerette i Majorowi de l'Eau; albowiem okazuje się z instrukcyi, iż działali wprawdzie nieprzyzwocznie, ale jednak bez przekroczenia praw.

Z dnia 20. Lipca.

Dzienniki tutejsze donoszą, iż rząd belgijski odrzucił projekt ułożony przez Kommissarzy hollenderskich i belgijskich względem komunikacyi Mastrychtu z Hollandyą; chce się bowiem pierwój przekonać, czyli żegluga na Mozie jest rzeczywiście wolną aż do ujścia téj rzeki, i tym celem każe uzbrajać statek.

F r a n c y a.

Z Paryża, dnia 19. Lipca.

Bankier Odier, Deputowany i członek ogólnej rady fabryk, wyjechał do Londynu, mając od rządu zlecenie tyczące się handlu.

Journal du Havre pisze o Admirale Napier: „Oficer ten marynarki angielskiej mieszkał kilka lat w naszym kraju, w Sainte-

Adresse, i był jednym z pierwszych, którzy przedsięwzięli urządzać żeglugę parową na Sekwanie. Tu w Havre jest wiele osób, które w prywatnych rozmowach miały sposobność podziwiać rozliczne praktyczne jego wiadomości. Przed kilku laty przybył do naszego portu, jako dowódzca fregaty angielskiej „Galathée“, którą urządził nakszalt statku parowego.“

Z Piemontu i Sabaudyi przybywają ciągle wychodźcy do kraju naszego.

Słychać, iż na ostatniej Radzie Ministrów postanowiono rozwiązać Izbę deputowanych, lecz dopiero w Wrześniu lub Październiku; wypada bowiem czekać odcroczenia parlamentu angielskiego. Gdyby Ministerium Greya doznało jakiej klęski, w tym razie zachodzi obawa, aby wypadek ten nie miał złego wpływu na wybory we Francyi. Osoby świadome rzeczy mniemają, iż Król trzymać się będzie tego planu.

A n g l i a .

Z Londynu, dnia 19. Lipca.

Kapitan Napier ubiegał się przy ostatnich wyborach parlamentowych nadaremnie o miejsce reprezentanta Portsmouthu. W swojej ówczasowej mowie do wyborców oświadczył, że gdyby usiłowania jego na niczém spełznąć miały, jemu nic nie pozostaje, jak tylko wrócić spokojnie, by kawałek gruntu dziedzicznego z swobodą umysłu uprawiać.

W Izbie niższej przechodzi dzisiaj bil Wschodnio-Indyjski przez wydział; sprawozdanie wyznaczono na dzień 22. m. b.

Podobno postanowiła Konferencya, aby najpród rozważano traktat między Hollandyą i 5. mocarstw, a potem traktat między Belgią i Hollandyą.

Dnia 11. m. b. umarł w Baltinglass w hrabstwie Wicklow, Lord-Hrabia Aldborough; najstarszy syn jego, dotychczasowy Viscount Amiens, obejmuje dziedzictwem ogromny majątek ojca, oraz wszystkie jego tytuły i godności. Zmarły Lord był główną podporą konserwatywów.

Z dnia 20. Lipca.

O dotychczasowym postępowaniu processy Oranżystów w Irlandyi Times Dublińska zawiera co następuje: „W piątek zeszły po południu odprawiła się w Cootehill wielka processya Oranżystów i przyszło znowu przy tej sposobności do zwyczajnych zaburzeń, piętnujących charakter Irlandczyków. Wiele osób zginęło albo zostało ranionych, ale korespondent nasz przed odejściem poczty tyle tylko miał czasu, aby krótkie nam uczynić doniesienie, dodając oraz, że śledztwo w tej sprawie już się rozpoczęło i że władze cywilne ją sądzim przetoż, objeżdżającym właśnie teraz

te okolice. Doszły nas także listy z Strabane, Lorgan, Armagh i z prowincyi Ulster; tam wszelako nigdzie nie nastąpiło nic zasmucającego, wydarzyły się tylko tu i owdzie bijatyki, przy których kilka osób przyaresztowano. Po rozmaitych miastach odprawiano obchody, po większej części przez obcych urządzone, przyczem niesiono chorągwie i oznaki Oranżystów i śpiewano pieśni stronnictw; przeciw wojsko i konstablery, mądrze bardzo przez rząd porostawieni, potrafili wszędzie zakłóceniom spokojności zapobiedz. W piątek właśnie były targi w różnych miastach w północnych stronach kraju, i duchowieństwo katolickie napominało parafian swoich, aby na targi te nie uczęszczali i pożycia z Oranżystami unikali. Tęj to okoliczności przypisać zapewne należy, że dzień ten tak spokojnie przeszedł; przyczynili się też znakomitsi z pomiędzy Ewangelików do utrzymania porządku.“

~~~~~

Rozmaite wiadomości.

Antoni Oleszczyński, Professor Akademii Florenckiej sztuk pięknych, zacznie wkrótce ogłaszać w Paryżu poszytami dawniej już uprojektowane drugie wydanie: „Śpiewów historycznych J. U. Niemcewicza.“ Od lat ośmiu robi do tego dzieła ryciny i zbiera materiały, mające je pomnożyć i ozdobić; wreszcie nie ograniczy się liczbą 32ch rycin, w dawném warszawskiem wydaniu znajdujących się, wydanie swoje ma zamiar powiększyć kilkudziesiąt sztychami, a do niektórych śpiewów nowa muzyka dodana będzie. Pan Oleszczyński jestto sztycharz, jakiego dotąd Polska nie miała. Niektóre dzieła postawiły go bardzo wysoko między artystami, a sławne „Etude“, w którym największy talent rozwinięty, było z rzetelném uwielbieniem przyjęte w całej Europie. Akademia Cesarska sztuk pięknych we Florencyi zrobiła go swoim honorowym Profesorem, a różne inne akademie we Włoszech i Francyi poszły za jęj przykładem. Początkowe nauki pobierał w Petersburgu, w Akademii chudożestw (sztuk pięknych).

Xiążę Józef Poniatowski bawiąc w swęj młodości na ziemi niemieckiej, był dnia jednego z przyjaciółmi na pewnej wiejskiej zabawie. Obiadowano w ogrodzie pod cieniem rozłożystego kasztana, a nie daleko stamtąd bity przechodził gościniec. Przypadek zdarzył, że banda Cyganów przy odgłosie swojej prostej muzyki tymże gościńcem przechodziła. Ochoczy gospodarz w chęci zabawie-

nia swych gości kazał przywołać Cyganów, by każdemu według swojego zwyczaju wróżyli. Przyszła kolój i na młodego Xięcia. „Młody paniczu (rzekła czesko-niemieckim dyalektem stara Cyganka, wpatrując się w rysy jego ręki), do wysokich w życiu twém dojdiesz godności, lecz sroka (Elster) będzie przyczyną twój śmierci.“ Śmiech powszechny przerwał mowę wieszczej Cygance, a przepowiednia ta była jeszcze długo przedmiotem trwającej rozmowy; w żartach nawet radzono Xięciu, aby, gdy mu los poruczy panowanie nad krajem, jak gdzie indziej na wilki, tak tam na głowy wszystkich srok ceny ponaznaczał. Zdawało się, że słowa Cyganki dosyć obeszły Xięcia, stał się bowiem ponurym i smutnym. Gdy po 30 latach bohater ten nowo Marszałkiem państwa francuzkiego mianowany, skon swój chwalebny znalazł w nurtach Elstery, przyjaciele jego wspomnieli sobie owę przepowiednię Cyganki, która niestety aż nadto okropnie sprawdzoną została.

Ilość osób zbiegłych do Francji z powodu prześladowań politycznych wynosi 8 do 10,000, na których utrzymanie wyznaczyła Izba Deputowanych 4,500,000 fr.

Ferri pisał jedenaście-set kazań nad listem do Hebrejczyków; Michał Fend 326 epigramatów o swoim piórze; Magirus, proboszcz ze Stutgardu, † 1614., miał w życiu swym 13 000 kazań.

SPROSTOWANIE.

W Numerze wczorajszym gazety naszej w artykule z Londynu (str. 987., słup prawy, wiersz 17.), zdanie zaczynające się od słów: „że drugie odczytanie . . . aż do słów: d. 20. Lipca“ będące uwagą redaktora, miało być umieszczone jako przypisek na dole pod słupem.

WEZWANIE PUBLICZNE.

Zbiegły z Brześcia, powiatu Inowrocławskiego, rodem z Poznańskiego, Ur. Leon Wolicki, Podporucznik, który w r. 1828. z batalionu Strzelców gwardyi z zastrzeżeniem obowiązku dalszej służby uwolniony został, wzywa się niniejszém, aby się w jednym z terminów na

dzień 2. Września 1833.,

„ 16. Września 1833. i

„ 30. Września 1833.

wyznaczonych, zawsze przed południem o godzinie 11. w zamieszkanu podpisanego Audytora na ulicy Spritzengasse zwanój, sub Nro. 124. osobiście stawil, i z oddalenia się swego wytlómaczył. W razie bowiem przeciwnym będzie zaocznie przeciw niemu podług prze-

pisu Edyktu z dnia 17. Listopada 1764. zawyrokowane, onże za zbiegłego uważany, i nazwisko jego na szubienicy przybite, cały zaś majątek jego tak terażniejszy jako przyszedł skonfiskowany i Kassie Głównej Królewskiej Regencyi w Bydgoszczy przysądzony.

Przytém wzywają się niniejszém wszyscy ci, którzy mają zbiegłego pieniądze, lub inne rzeczy w swoim schowaniu, ażeby o tém natychmiast pod stratą prawa zastawu donosili, szczególnież zaś, aby zbiegłemu pod karą podwójnego zwrotu, pod żadnym protextem nic z pomienionych przedmiotów nie wydawali.

Starogród, dnia 22. Czerwca 1833.

Sąd 4 tój Dywizyi.

(podp.) Rūchel Kleist,
General - Porucznik i Komenderujący
dywizyą.

Neumann, Audytor dywizyjny.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Podpisany Sąd Ziemiański zapożywa niniejszém następujące nieprzytomne osoby, jakoto:

- 1) Michała Kossman parobka z Tłukawy powiatu Obornickiego, którego w roku 1811. do wojska polskiego wzięto;
- 2) Anielę Grdułkowską, która tu stąd przed lat 40. z rodzicami swimi Marcinem i Reginą małżonkami Grdułkowskimi do Rosyi wyprowadziła się;
- 3) rymarczyka Ignacego Prokowskiego z Berdychowa pod Szremem rodem, który poszedłszy w roku 1801. na wędrowkę, służbę w wojsku austryackim przyjął miał;
- 4) Jana Bukowskiego z Szremu rodem, który już przed lat 50 do Polski pojsć i tamże w wojsku służyć miał;
- 5) Mikołaja Pisiewicza z Poznania rodem, który 1806. r. do wojska polskiego pojsć miał;

którzy od czasu ich oddalenia się żadnej osobie niedali wiadomości, niemniej ich successorów i spadkobierców, jakichby pozostawić mogli, aby o swém życiu i pobycie niezwłocznie, a najpóźniej w terminie na

dzień 11ty Września 1833.

w izbie sądowej zamku naszego, przed deputowanym Assessorem Ur. Beyer o godzinie 11. przed południem piśmiennie, lub osobiście donieśli i dalszych rozporządzeń oczekiwali. W razie albowiem przeciwnym, zostaną za nieżyjących ogłoszeni i majątek ich najbliższym wylegitymowanym ich successorom wydanym zostanie.

Poznań, dnia 1. Listopada 1832.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.